

Handläggare
My Peensalu
Telefon: 08-508 09 306**Till**
Norrmalms stadsdelsnämnd
2016-11-17

Tyst rekreationszon på en del av Norrmalm

Svar på medborgarförslag

Förvaltningens förslag till beslut

1. Medborgarförslaget besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Medborgarförslaget skickas till trafiknämnden och för kännedom.

Johanna Engman
stadsdelsdirektör

Britt Mattsson
avdelningschef

Sammanfattning

I september kom det in ett medborgarförslag om att utveckla närområdet kring Observatoriekullen, Spökparken och den närliggande gatumiljön till en tyst rekreationszon.

I Norrmalms parkplan beskrivs vikten av lugna platser i våra grönområden. På Observatoriekullen och i Spökparken är *rofylldhet* särskilt betonat som en aspekt att värna och utveckla. De båda parkerna länkas samman av Drottninggatan som i detta avsnitt inte är gågata. Förvaltningen samarbetar med trafikkontoret, som ansvarar för gatan, för att på sikt göra sträckan mer gångvänlig och attraktiv, med mindre trafikbuller, i enlighet med stadens Gångplan.

I Stockholms nya miljöprogram finns flera mål för tystare och attraktivare gatumiljöer. Samtliga nämnder och styrelser har ansvar för att målen i miljöprogrammet uppfylls. Trafiknämnden har dock särskilt genomförandeansvar avseende trafikbuller.

Bakgrund

Den 3 september 2016 kom det in ett medborgarförslag till Norrmalms stadsdelsnämnd om att värna och arbeta för en tyst rekreationszon på en del av Norrmalm. På stadsdelsnämndens sammanträde den 27 oktober 2016 beslutades att ärendet skulle överlämnas till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I medborgarförslaget föreslås att närområdet kring Observatoriekullen och Spökparken utvecklas till en tyst rekreationszon. Förslagsställaren hänvisar till EU:s bullerdirektiv och vikten av att städer har tysta områden utomhus. I förslaget beskrivs att området kring Observatoriekullen, Spökparken och den närliggande gatumiljön längs Drottninggatan är en av få platser i staden där fågelsång ännu hörs över stadens brus. Förslagsställaren menar att detta tysta område behövs för att väga upp mot den ljudmiljö som är på Observatorielundens sida mot Sveavägen där alla stadens ljud finns dygnet runt, året runt. Vidare betonas vikten av att se till hela ljudmiljön och det föreslås att erfarenheter hämtas från EU-projektet City Hush.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Enligt nämndens verksamhetsmål ska Norrmalms parker utvecklas till en gemensam resurs för allt fler invånare. Här ska finnas plats för lek, spontant spel och motion såväl som avkoppling, lugn och ro. I Norrmalms parkplan, det strategiska dokumentet för utveckling av stadsdelsområdets parker, beskrivs vikten av lugna platser i våra grönområden. Rofyllighet är ett av flera viktiga upplevelsevärden som ska finnas tillgängligt i parkmiljöer inom 200 meters avstånd i enlighet med Stockholms parkriktlinjer och Sociotopkartan¹. I Parkplan Norrmalm är *rofylldhet* en av åtta aspekter som analyseras för varje enskild park inom stadsdelsområdet. För Spökparken och Observatorielunden, som nämns i medborgarförslaget, är också *rofylldhet* upplyft som en aspekt att särskilt värna och utveckla.

Observatoriekullen är en unik miljö där besökare har chans att komma bort från stadens brus och blicka ut över det omgivande stadlandskapet. I december 2015 togs ett program fram för upprustning av Observatoriekullen. Den kulturhistoriskt värdefulla parken behöver förnyas för att möta ett ökat besöksstryck och för att fortsatt vara en vacker och välkomnande parkmiljö. Ett av målen

som anges i programmet är; *Observatorielunden ska vara en park för både rofylldhet samt lek och folkliv, med platser där man kan mötas*. Under 2016-2019 genomförs den etappvisa förnyelsen av parken med det framtagna programmet som utgångspunkt.

Spökparken upplevs idag som tystare än andra parker, mycket på grund av att den nästan är helt kringbyggd med plank och längs två av parkens sidor finns även en nivåskillnad mot omgivande gator. I parken finns inte heller några särskilda aktivitetsytor. Parken är byggnadsminnesmärkt och dess höga kulturhistoriska värden, skönhet och rofylldhet är mycket angelägna att värna, vilket också anges i Norrmalms parkplan. Förvaltningen arbetar därmed särskilt med dessa aspekter i all förnyelse och utveckling av parken.

Observatoriekullen och Spökparken länkas samman av Drottningsgatans övre del, som i denna sträckning har en helt annan karaktär än den del av Drottninggatan som idag är gågata. I det här avsnittet av gatan, från Tegnérgatan till korsningen vid Observatoriegatan, har de stora folkströmmarna upphört och precis som också förklaras i medborgarförslaget, så är miljön relativt lugn och tyst. I den nyligen framtagna Gångplanen för Stockholm, utarbetad av trafiknämnden och beslutad av kommunstyrelsen, pekas detta avsnitt ut som en del av ett sammanhängande, framtida gångstråk från Söderstaden vid Globen till Hagastaden. Förvaltningen anser att en förvandling av Drottninggatans övre del från bilgata till gågata skulle bidra till en ökat attraktivitet och även sänka ljudnivån i området ytterligare. En viktig del av förnyelsen av Observatoriekullen avser de delar av parken som vetter ner mot Drottninggatan. En ombyggnation av gatan till ett gångstråk ger stora fördelar för miljön och här samarbetar förvaltningen med trafikkontoret, som ansvarar för gatumiljön, för en bra helhetslösning.

I april 2016 antogs Stockholm stads nya miljöprogram. Här beskrivs bland annat att det finns klara kopplingar mellan buller och ohälsa. Trafiken anges också som den i särklass största källan till buller i Stockholm. Två stycken delmål i Miljöprogrammet, *Mål 2.3 Trafikbullret utomhus minskar* samt *Mål 2.4 Stadens gator blir mer attraktiva gång- och vistelsemiljöer* har direkt koppling till det som förslagsställaren efterfrågar. Några åtgärder som anges i miljöprogrammet för att nå delmålen är:

- *Överflyttning från bil till cykel och gång*
- *Ljuddämpande arkitektur och stadsbyggnad.*
- *Minskade ytanspråk och barriäreffekter från biltrafiken.*
- *Trevligare utformade trafikmiljöer som inbjuder till vistelse.*

Samtliga nämnder och styrelser ska i sina verksamhetsplaner redovisa hur de avser att bidra till att staden når målen och genom uppföljning redovisa hur arbetet går. Avseende delmål 2.3 har

trafiknämnden särskilt genomförandeansvar och ansvarar för samordnad uppföljning av delmålet. Avseende delmål 2.4 har Trafik-, exploaterings- och stadsbyggnadsnämnden genomförandeansvar. Trafiknämnden ansvarar för samordnad uppföljning av delmålet.

Förvaltningen anser att det är viktigt att det finns lugna och rofyllda utemiljöer i staden och kommer fortsätta sitt arbete med detta i stadsdelsområdets parker, som nämnden ansvarar för. Förvaltningen samarbetar också med flera andra förvaltningar, exempelvis trafikkontoret, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret för att uppnå bland annat målen i Stockholms miljöprogram. För gatumuljöer är dock trafikkontoret särskilt ansvarig och medborgarförslaget skickas därför även till trafiknämnden för kännedom.

Bilaga

Medborgarförslaget